

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622010586
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1622010586.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov JUDr. Karola Kováča a JUDr. Erika Tomusa, v trestnej veci obžalovaného E. B., pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona v s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona, o odvolaní Okresnej prokuratúry Malacky proti rozsudku Okresného súdu Malacky z 26. januára 2023, č. k. 7T/73/2022-383, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. júna 2023, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

E. B., nar. XX.XX.XXXX v J., O. republika, trvale bytom
R.,

u k l a d á

podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 7T/73/2022 z 26.01.2023 bol obžalovaný E. B. uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona, na skutkovom základe, že

dňa 14.06.2022 v čase približne o 10.00 h v obci J. Y. na dvore rodinného domu č. XXX fyzicky napadol poškodeného B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Y. XXX, tým spôsobom, že po tom, čo ho pred vstupnou brámkou do dvora poškodený napomenul, že tam nemá čo robiť, nakoľko má súdom udelený zákaz vstupu na pozemok, začal byť agresívny a verbálne napádať poškodeného, pričom v okamihu, ako sa poškodený otočil k nemu chrbtom a vošiel späť do svojho dvora, tesne za vstupnou brámkou, chytil do ruky kovový železný predmet - tzv. „penku“ (súčiastka z tanku) v rozmere cca 30x20x4cm, ktorý sa nachádzal pri bránke rodinného domu, podišiel k poškodenému a-udrel ho do zátylku, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem, kde zostal ležať, následne ho opakovane nohou kopol do oblasti brucha a hrudníka, s čím prestal, keď zistil, že poškodený je v bezvedomí, čím poškodenému

B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Y. XXX spôsobil život ohrozujúce zranenia - zlomeninu lebkovej klenby v čelovej až temennej oblasti, v temennej oblasti s mierne vpáčeným kostným fragmentom v dĺžke 46mm, zlomeninu lebkovej klenby v čelovo-temenno-záhlavnej oblasti vpravo, akútny epidurálny hematóm (zakrvácanie nad tvrdú plenu mozgu) v temennej oblasti obojstranne, akútny subdurálny hematóm (zakrvácame pod tvrdú plenu mozgu) v čelovej oblasti vľavo a v čelovo-temennej oblasti vpravo, viacúlomkovú zlomeninu bočnej steny čelustnej prínosovej dutiny s vpáčením v niektorých medzifragmentov do prínosovej dutiny, krvácanie do prínosovej dutiny vľavo, extraaxiálny hematóm čerstvej krvi obojstranne v čelovej a temennej oblasti a v záhlavnej oblasti vpravo, hemoragicko-kontúzne ložiská v záhlaví obojstranne a v temennej oblasti obojstranne, predominantne vľavo, pravdepodobnú stopu krvi na pravom tentorium cerebelli (duplikatúra tvrdej mozgovej pleny v oblasti mozočka) a v zadnej časti pozdĺž falx cerebri, stopu krvi aj v zadnom rohu bočnej komory vľavo, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu na JIS - oddelení v nemocnici a objektívnu dobu liečenia 60 dní.

Podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, Trestného zákona mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona).

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/, § 74 ods. 1 Trestného zákona bolo obžalovanému uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g/ Trestného zákona súd zhabal kovový železný predmet tzv. „penka“ (súčiastka z tanku) v rozmere cca 30x20x4 cm s tým, že vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát (§ 83 ods. 2 Trestného zákona).

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť
- Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s. so sídlom Bratislava, Panónska cesta 2, IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 5.522,48,-Eur a
- poškodenému E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Y. XXX, škodu vo výške 2.056,-Eur.

J. § 288 ods. 2 Trestného poriadku bol poškodený E. B., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom J. Y. XXX, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, v zákonnej uvedenej v ustanovení § 309 ods. 1 Trestného poriadku, podala odvolanie Okresná prokuratúra Malacky (čl. 388) a toto bolo súdu doručené dňa 01.03.2023 a smeruje proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

V dôvodoch prokurátor konštatoval: „S odôvodnením prvostupňového súdu sa nestotožňujem a uvádzam, že súd sa nevyšporiadal s výmerou uloženého trestu, jednoducho pristúpil k uloženiu trestu na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, bez toho, že by zrozumiteľne odôvodnil závažnosť trestného činu spáchaného obžalovaným. Pokiaľ sa týka súdom uvádzaného postoja obžalovaného ku skutku, ktorý spáchal, treba zvýrazniť, že síce obžalovaný urobil na súde formálne vyhlásenie, ale v prípravnom konaní poskytol viaceré verzie o tom, ako ho poškodený vyprovokoval a obžalovaný sa len bránil, čo vôbec nesvedčí o jeho sebareflexii. Skutočnosť, že obžalovaný urobí na hlavnom pojednávaní formálne vyhlásenie o vine neposkytuje priestor pre polemizáciu o skutočnom uznaní jeho bezpodmienečnej viny. Ďalej skutočnosť, že po útoku na poškodeného, tohto nechal samého ležať vo dvore a išiel do ďalšej dediny pre jeho dcéru, ale nezavolať rýchlu zdravotnú pomoc, nemožno zohľadňovať pre účely miernejšieho trestu. V tejto súvislosti netreba opomenúť, že keby susedia nezavolať políciu a synovi poškodeného, tak nedostane takú zdravotnú pomoc, ktorá mu bola poskytnutá. Pokiaľ sa týka pojmu „závažnosti“ spáchaného trestného činu, na ktorý sa súd vo svojom odôvodnení opakovane odvoláva, konštatujem, že súd sa so závažnosťou samotného skutku vo svojom odôvodnení vôbec nezaoberal. Vymenoval všetky okolnosti pred apo spáchaní skutku, ale to, že obžalovaný je minimálne o jednu tretinu od poškodeného vyšší, mladší a nepochybne silnejší a fyzicky zdatnejší, a že útočil na neho ako na osobu vyššieho veku ťažkým železným predmetom, nespomenul. Nespomenul ani to, že obžalovaný v útoku na poškodeného pokračoval aj keď už ležal na zemi a až, keď zistil, že nie je pri vedomí, tak prestal. Rovnako absentuje minimálne zmienka o závažnosti zranení, ktoré obžalovaný poškodenému spôsobil. Nemám tým na mysli len zranenia vymenované na účely popisu skutku, ale rozsah, akým zasiahol do zdravia a života poškodeného, z ktorého svojím útokom spravil nevládneho, nesvojprávneho človeka, odkázaného na 24 - hodinovú starostlivosť a v neposlednom rade

nepriamo spôsobil aj jeho smrť. Pre účely trestného konania následná smrť poškodeného je právne irelevantná a možno dôvodiť, že poškodený zomrel na „iné“ zdravotné komplikácie, zdravotné problémy mal poškodený aj pred skutkom a, e s danou mentálnou výbavou a fyzickým stavom ich primerane zvládal. Som toho názoru, že poškodenie zdravia, ktoré poškodený trestným činom utrpel výrazne prispelo k zhoršeniu týchto „iných“ zdravotných komplikácií. Súd ďalej konštatoval, že obžalovaný má 15 právoplatných odsúdení v odpise z registra trestov. Skutočnosť, že 13 odsúdení z toho je zahladených, nemení nič na tom, že obžalovaný je človek, ktorý sa opakovane dopustil v minulosti násilných trestných činov a teda násilie mu nie je cudzie, čiže nemožno jeho skutok vyhodnocovať ako ojedinelý exces podmienený afektom.“

Vec bola krajskému súdu predložená na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku predkladacou správou dňa 04.04.2023.

Na verejnom zasadnutí odvolací súd podľa § 326 ods. 5, § 295 ods. 2 a § 269 Trestného poriadku doplnil dokazovanie, tj. so súhlasom strán prečítal znalecký posudok doc. MUDr. Mareka Čambála PhD, vypracovaný ku zraneniam poškodeného, ku ktorému obhajca uviedol, že z posudku nevyplýva, že zranenia spôsobené poškodenému boli v dôsledku úderu kovovým predmetom, alebo jeho pádom na tvrdú podložku.

Prokurátorka krajskej prokuratúry pridržiavajúc sa v celom rozsahu písomných dôvodov podaného odvolania, navrhla odvolaniu vyhovieť.

Obhajca obžalovaného uviedol: „Ja navrhujem odvolanie prokuratúry ako nedôvodné zamietnuť. Mám za to, že súd prvého stupňa vyhodnotil všetky relevantné okolnosti správne a tiež správne posúdil aj poľahčujúce okolnosti. Ja nesúhlasím s vyjadrením prokuratúry, že vyhlásenie o vine mojim klientom bolo len formálne. On si uvedomil, čo svojim konaním spôsobil a vlastne aj popis skutku má vplyv na určenie druhu a výmeru trestu. Chcem dodať, že nebolo preukázané, žeby neskoršia smrť pána poškodeného bola v dôsledku a pod vplyvom útoku môjho klienta na neho. Ak sa zdôrazňuje jeho minulosť, dávam do pozornosti, že trinásť z pätnástich odsúdení má zahladené.“

Podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy SR každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (obdobne aj čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd).

Podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 4.11.1950 každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa § 2 ods. 4 Trestného poriadku každý, proti ktorému sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 2 ods. 18 Trestného poriadku konanie pred súdom je ústne, výnimky ustanovuje tento zákon. Dokazovanie riadi súd, ktorý však výsluch obžalovaného, svedkov, poškodeného a znalcov spravidla ponecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla či obstarala.

Podľa § 2 ods. 19 Trestného poriadku pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

b) na chránenej osobe, alebo

Podľa § 34 ods. 1, ods. 2, ods. 4 Trestného zákona platí

(1) Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

(2) Páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

(4) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona Poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel' l) priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval.

Podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona Príťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' m/ bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať.

Podľa § 38 ods. 2, Trestného zákona Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. (2) Súd zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu a/ s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona
(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel' spáchal trestný čin d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona Ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g/, ods. 2 Trestného zákona
(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak g) to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem.
(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/ ods. 2 Trestného poriadku
(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj e) ak je uložený trest neprimeraný,...
(2) Ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1, alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku Odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne

zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe podaného odvolania, odvolací súd primárne skúmal, či nie sú dané podmienky pre niektoré z rozhodnutí uvedených v ustanovení § 316 Trestného poriadku a keďže zistil, že nie sú dané, podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, odvolací súd prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom zistil, že odvolanie podané prokurátorom je dôvodné.

Nadriadený súd pripomína, že rozsudok bol odvolaním napadnutý len zo strany okresnej prokuratúry a to výlučne vo vzťahu k výroku o treste v neprospech obžalovaného. Teda výroky o ochranných opatreniach a náhrade škody zostali nedotknuté.

Pri plnení revíznej povinnosti odvolací súd zistil, že skutok bol súdom prvého stupňa ustálený na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, pri dodržaní zásad bezprostrednosti, priamosti a ústnosti ako aj pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu. Dôkazy boli vykonané spôsobom a v rozsahu, a následne i vyhodnotené, v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku.

Okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy nevyhnutné na jeho rozhodnutie, riadiac sa pri tom zásadou, že s rovnakou starostlivosťou treba objasňovať okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a vykonal dôkazy tak, aby mohol spravodlivo rozhodnúť.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, riadiac sa ustanovením § 168 Trestného poriadku podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Z predloženého spisového materiálu súd zistil nasledovné. Na obžalovaného E. ho ZC. bola Okresnou prokuratúrou Malacky pod č.k. 1Pv 201/22/1106-51 dňa 06.12.2022 podaná na okresný súd obžaloba pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona na skutkovom základe opísanom v obžalobe.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného E. ho B., splnomocneného zástupcu poškodeného, E. B., svedkyne X. B., prečítaním znaleckého posudku MUDr. Eleny Mokrășovej a oboznámením listinných dôkazov obsiahnutých v spise.

Vo vzťahu k žalovanému skutku obžalovaný E. B. na hlavnom pojednávaní, po tom ako bol poučený o možnosti urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku a po poučení podľa § 257 ods. 5 až ods. 8 Trestného poriadku s tým, že ak urobí vyhlásenie o vine resp. nepoprie spáchanie skutku bude súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodovania považovať za priznanie spáchania skutku, pričom vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné ani odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, urobil vyhlásenie o vine (§ 257 Trestného poriadku), kedy predniesol: „som vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe“ a na všetky otázky položené mu v súlade s ustanovením § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/, písm. h/ Trestného poriadku odpovedal „áno“, prvostupňový súd vyhlásenie prijal a zároveň rozhodol, že vo vzťahu k priznaným skutkovým okolnostiam dokazovanie nebude vykonané a rozhodol o vykonaní dôkazov súvisiacich s výrokom o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení.

Správne potom postupoval súd prvého stupňa, keď uznal obžalovaného E. B. za vinného podľa podanej obžaloby a krajský súd dodáva, že vyhlásenie obžalovaného a následne prijatie tohto vyhlásenia súdom, tvorí prekážku, ktorá neumožňuje odvolaciemu súdu meniť priznaný skutkový stav ani právnu kvalifikáciu, nakoľko proti takémuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť, uznesenie je právoplatné, vykonateľné a preto ho nemôže meniť ani odvolací súd v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Vzhľadom na správne zistený skutkový stav a plnú trestnoprávnú zodpovednosť obžalovaného nepochybil okresný súd, keď konanie obžalovaného právne posúdil ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona a takto uznal obžalovaného E.ho B. za vinného.

K uvedenému krajský súd dodáva: Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov. Pod ťažkou ujmu na zdraví sa rozumie podľa § 123 ods. 3 písm. a/ až i/ Trestného zákona ...len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je zmrzačenie, strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti, ochromenie údu, strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva, poškodenie dôležitého orgánu, zohyzdenie, vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu, mučivé útrapy alebo porucha zdravia trvajúca dlhší čas. K uvedenému odvolací súd vo všeobecnosti podotýka, že ak bol spôsobený konaním útočníka následok v podobe ublíženia na zdraví, ktoré nie je ťažkou ujmu na zdraví v zmysle § 123 ods. 3 Trestného zákona, potom pre rozlíšenie, či prichádza do úvahy právna kvalifikácia takéhoto skutku ako dokonaného trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona, je rozhodujúce, či úmysel smeroval k spôsobeniu závažnejšieho následku v podobe ťažkej ujmy na zdraví (mutatis mutandis; porovnaj s judikátom publikovaným pod č. T 192 v Súbore trestných rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky, zväzok 7/2001). Z hľadiska úmyslu spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví pritom postačuje zistenie, že páchateľ vedel, že svojím konaním môže takýto ťažký následok spôsobiť a bol s tým uzrozumený (ide o takzvaný eventuálny úmysel). Z dôkazného hľadiska možno takéto uzrozumenie odvodzovať napr. z povahy použitej zbrane, zo spôsobu vykonania útoku a jeho intenzity, no najmä z toho, proti ktorej časti tela útok smeroval ako aj z pohnútky činu a z okolností, ktoré násilnému konaniu zo strany páchateľa predchádzali, okolností, za ktorých sa skutok stal a tiež z toho, aké nebezpečenstvo pre napadnutého z útoku hrozilo (R 16/1964). Inými slovami povedané, ak páchateľ zaútočí proti inému predmetom, majúcim povahu zbrane a spôsobom objektívne spôsobilým privodiť ťažkú ujmu na zdraví a zameria útok na časť tela, kde sú uložené pre život dôležité orgány, nasvedčuje to tomu, že bol spáchaný trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 Trestného zákona (mutatis mutandis, judikát uverejnený v Bulletine Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky pod č. 56, zväzok 7/1974). Pre kvalifikáciu skutku ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona je teda podstatný predovšetkým spôsob vykonania útoku, jeho intenzita ako i ďalšie okolnosti, za ktorých k nemu došlo, nakoľko na podklade týchto zistení je možné urobiť záver o úmysle (hoci aj eventuálnom) páchateľa spôsobiť následok v podobe ťažkej ujmy na zdraví.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sa páchateľ potrestá odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe. V osobe poškodeného sa jednalo o chránenú osobu a to jednak osobu vyššieho veku (v čase skutku mal poškodený 71 rokov) a jednak blízku osobu (otca družky obžalovaného), o ktorých skutočnostiach obžalovaný v čase útoku na poškodeného vedomosť mal.

Čo sa týka druhu a výmery uloženého trestu súd prvého stupňa dôvodil nasledovne: „Pri ukladaní trestu obžalovanému súd vychádzal zo závažnosti zločinu, z ktorého bol obžalovaný uznaný vinným a ktorú určuje zákonodarca stanovením rozpätia trestnej sadzby, pričom v danom prípade je výška trestnej sadzby stanovená zákonom (§ 155 ods. 1 Trestného zákona) v rozpätí 5 roky až 12 rokov. Vo všeobecnosti súd konštatuje, že pri ukladaní trestu musí súd v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu. Závažnosť trestného činu určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy, podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia, zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov (napríklad alternatívnych, nespojených s odňatím slobody), prípade povinnosť súdu uložiť len trest odňatia slobody. Pokiaľ ide o druh trestu ukladaný obžalovanému, súd musel vychádzať z toho, že ak ide o trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby ustanovená v osobitnej časti Trestného zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Trestného zákona), pričom podmienčne odložiť uložený výkon trestu odňatia slobody možno len vtedy, ak sa ukladá trest odňatia slobody neprevyšujúci dva roky (§ 49 ods. 1 Trestného zákona), respektíve tri roky (§ 51 ods. 1 Trestného zákona). Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej trestnej veci je možné uložiť len nepodmienečný trest odňatia slobody, pretože uloženie iného druhu trestu tu vylučuje priamo Trestný zákon. Z odpisu registra trestov súd zistil, že obžalovaný má v odpise evidovaných 15 záznamov, z toho pri 13 sa naňho hľadí akoby nebol odsúdený. V rámci posledného záznamu bol odsúdený trestným rozkazom Bratislava 4, sp.zn. 0T/49/2022, právoplatným

dňa 09.06.2022 pre prečin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody na 2 mesiace v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, pričom trest vykonal dňa 14.08.2022. V Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov má obžalovaný 12 záznamov a to 6 dopravných priestupkov, 4 priestupky proti majetku, 1 priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a 1 priestupok proti verejnému poriadku. Súd zistil 1 poľahčujúcu okolnosť, spočívajúcu v tom, že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a tento úprimne oľutoval [§ 36 písm. 1) Trestného zákona], a priťažujúcu okolnosť súd zistil tiež jednu - recidívu podľa § 37 písm. m) Trestného zákona nakoľko obžalovaný už bol v minulosti pred spáchaním prejednávaneho skutkov súdne trestaný. Nakoľko pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je vyrovnaný, k úprave trestnej sadzby nedošlo....S poukazom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že pre nápravu obžalovaného E. B. je nutné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, pretože uloženie iného druhu trestu vylučuje v danom prípade priamo Trestný zákon, avšak pokiaľ ide o jeho výmeru, tak postačí jeho uloženie na dolnej hranici trestnej sadzby. Súd vzal do úvahy postoj obžalovaného k spáchanému trestnému činu, ktorý sa od počiatku ku skutku priznával. Jeho postoj k spáchanému skutku svedčí o jeho sebareflexii a o uvedomení si následkov svojho konania. Aj jeho konanie krátko po skutku, kedy hneď po spáchaní telefonoval svojej družke X. B. a doviezol ju z práce na miesto činu svedčí o tom, že si veľmi rýchlo uvedomil, čo spáchal. Je potrebné taktiež uviesť, že obžalovaný sa v čase spáchania skutku nachádzal v situácii, kedy po dlhoročnom spolužití so svojou družkou bol vykázaný z jej obydľia (samozrejme, je pravdou, že si túto situáciu zavinił výlučne sám) a v deň skutku sa vrátil s predchádzajúcim súhlasom svojej družky X. B. do nehnuteľnosti poškodeného po svojej veci, pri čom pri tejto príležitosti došlo k stretnutiu s poškodeným B. B. a k spáchaniu skutku obžalovaným. Súd ďalej poukazuje aj na skutočnosť, že samotná dcéra obžalovaného H. B. ponúkla záruku za obžalovaného v rámci rozhodovania o ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby. Z uvedeného súd usudzuje, že aj napriek neospravedliteľnému skutku, ktorý obžalovaný spáchal voči starému otcovi svojich detí a otcovi svojej družky X. B., jeho najbližšia rodina naňho nezanevrela a dáva mu šancu na opätovné spolužitie. Súd má za to, že neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by boli dôvodom na to, aby trest bol ukladaný v polovici, či pri hornej hranici upravenej trestnej sadzby. Takto uložený trest súd považoval za spravodlivý.“

Odvolací súd sa nestotožnil s výmerou trestu, ktorý bol obžalovanému uložený, i keď prihliadol na fakt, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine, avšak v kontexte s okolnosťami prípadu ako aj osobou samotného obžalovaného nemôže uložený trest považovať za primeraný.

V názorovej zhode s prokurátorom aj odvolací súd zastáva názor, že i keď obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, nepovažoval toto za tak presvedčivé, že uvedené myslí úprimne a vážne, ale prehlásením o vine a jeho prijatím súdom obžalovaný odbremenil súd od ďalšieho rozsiahleho dokazovania ohľadne viny a potom aj odvolací súd akceptoval prvostupňovým súdom ustálenú poľahčujúcu okolnosť (podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona) a priťažujúcu okolnosť (podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona), čím sa ich pomer dostal do rovnováhy a teda prichádzalo do úvahy uloženie trestu v základnej trestnej sadzbe v rozpätí od 5 rokov do 12 rokov.

Samotné vyhlásenie o vine a potom priznanie poľahčujúcej okolnosti v tejto súvislosti v kontexte s prihliadnutím na okolnosti prípadu, intenzitu útoku na poškodeného, ktorý bol chránenou osobou, spôsobený následok a najmä osobu obžalovaného nemôže zakladať uloženie trestu na samej dolnej hranici trestnej sadzby, čo odvolací súd považuje za neadekvátne.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, to jednak pri zásadách ukladania trestov, jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov. Základnými ustanoveniami, ktoré musí súd pri ukladaní trestu zohľadniť je účel trestu (§ 34 ods. 1 Trestného zákona) a vymedzenie okolností, na ktoré musí súd prihliadnuť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery (§ 34 ods. 4 Trestného zákona).

Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívny prvok) a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradí od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou (§ 34 ods. 1 Trestného zákona).

Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu

páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Trest by mal postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Jednotlivé trestné činy podľa zákonom ustanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia rozdeľuje Trestný zákon na prečiny a zločiny, resp. obzvlášť závažné zločiny. Tomuto rozdeleniu zodpovedá možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, keďže podľa § 34 ods. 2 a 6 Trestného zákona, páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy tresty možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd vždy uložiť aj trest odňatia slobody.

Vo veci konajúci senát veľmi zodpovedne posudzoval argumentáciu prokurátora, ktorý sa domáhal uloženia prísnejšieho trestu a konštatuje, že tieto dôvody je možné akceptovať.

Je potrebné dodať, že obžalovaný E. B. mal skutočne zakázaný vstup na pozemok poškodeného, čo však nerešpektoval. Po vstupe na pozemok bol agresívny a verbálne začal poškodeného napádať, pričom tohto poznal a vedel že sa jedná o osobu vyššieho veku a že sa jedná o otca jeho družky (X. B.) a i napriek tejto vedomosti zaútočil na neho kovovým predmetom „penkou“ tak, že ho udrel do zátylku a keď poškodený spadol na zem, ešte ho kopal do oblasti brucha a hrudníka (ku skutku v tomto znení obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine) a po zistení, že poškodený je v bezvedomí, odišiel do druhej dediny za svojou družkou (dcérou poškodeného), poškodenému pomoc neposkytol a ani nezavolať rýchlu záchrannú službu.

Prvostupňový súd podcenil aj posúdenie a vyhodnotenie spôsobeného následku poškodenému, nakoľko podľa skutkovej vety tomuto spôsobil život ohrozujúce zranenia - zlomeninu lebkovej klenby v čelovej až temennej oblasti, v temennej oblasti s mierne vpáčeným kostným fragmentom v dĺžke 46mm, zlomeninu lebkovej klenby v čelovo-temenno-záhlavnej oblasti vpravo, akútny epidurálny hematóm (zakrvácanie nad tvrdú plenu mozgu) v temennej oblasti obojstranne, akútny subdurálny hematóm (zakrvácanie pod tvrdú plenu mozgu) v čelovej oblasti vľavo a v čelovo-temennej oblasti vpravo, viacúlomkovú zlomeninu bočnej steny čelustnej prínosovej dutiny s vpáčením v niektorých medzifragmentov do prínosovej dutiny, krvácanie do prínosovej dutiny vľavo, extraaxiálny hematóm čerstvej krvi obojstranne v čelovej a temennej oblasti a v záhlavnej oblasti vpravo, hemoragicko-kontúzne ložiská v záhlaví obojstranne a v temennej oblasti obojstranne, predominantne vľavo, pravdepodobnú stopu krvi na pravom tentorium cerebelli (duplikatúra tvrdej mozgovej pleny v oblasti mozočka) a v zadnej časti pozdĺž falx cerebri, stopu krvi aj v zadnom rohu bočnej komory vľavo, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu na JIS - oddelení v nemocnici a objektívnu dobu liečenia 60 dní. Uvedené skutočnosti nedal do kontextu s osobou obžalovaného a nezohľadnil, že sa jedná o osobu s 15 záznamami v odpise z registra trestov, i keď dané v odôvodnení rozsudku uviedol, ale reálne naznačené skutočnosti nepremietol do uloženia trestu, nakoľko trest uložený okresným súdom nemožno označiť a vnímať ako spravodlivý a primeraný. Ak obhajca v tejto časti poukazuje na to, že obžalovaný má z 15 záznamov 13 zahladených, tak krajský súd dodáva, že zahladenie odsúdenia alebo zákonná fikcia zahladenia nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby obžalovaného vzal do úvahy skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin, a na základe vyhodnotenia minulého a terajšieho trestného činu vyvodil príslušné závery z hľadiska jeho sklonov k páchaniu trestnej činnosti ako aj z hľadiska jeho možnej nápravy.

Po zvážení všetkých uvedených skutočností potom trest uložený na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 5 rokov, i napriek prijatému vyhláseniu o vine a priznanej poľahčujúcej okolnosti v tomto smere, za súčasného zohľadnenia prirážajúcej okolnosti nemožno považovať za primeraný, skôr za neprímerane mierny.

Potom odvolací súd prihliadajúc na vyššie uvedené zákonné ustanovenia a zásady ukladania trestov (§ 34 Trestného zákona), berúc do úvahy spôsob spáchania činu, motív, spôsobený následok, pohnútku, ale aj pomery a možnosť nápravy obžalovaného E. B., dospel k záveru, že trest vo výmere sedem rokov odňatia slobody so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia je trestom primeraným, zákonným a spravodlivým.

Nakoľko obžalovaný nebol pred spáchaním žalovaného skutku v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, zaradil ho súd na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Keďže prokurátor podal odvolanie výlučne do trestu, odvolací súd limitovaný tzv. obmedzeným revíznym princípom, preskúmal len výroky, ktoré boli opravným prostriedkom napadnuté a teda nepreskúmaval výroky o ochranných opatreniach (uložené protitoxikomanické liečenie a zhabanie vecí a výroky o náhrade škody), ktoré zostali podaním odvolanie len čo do trestu, nedotknuté a nezmenené.

Odvolací súd vo veci rozhodol na podklade odvolania podaného okresnou prokuratúrou ktoré smerovalo výlučne do výroku o treste v neprospech obžalovaného E.ho B., ktorému uložil prísnejší trest.

Vzhľadom k vyššie zdôvodnenému, odvolací súd rozhodol tak ako je citované vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.